

Скопје, 25 февруари 2015 год.

До: Биро за јавни набавки
г-ѓа Рита Глигоријевска

Предмет: Предлози за измени и дополнувања на Законот за јавните набавки

Почитувани,

Со цел да се даде придонес кон посеопфатно унапредување на законската регулатива во оваа сфера, дадените предлози не се однесуваат само на Советот за јавни набавки (СЈН) и на електронските јавни набавки, туку и на други сегменти од ЗЈН кои се од витално значење за ефикасно спроведување на јавните набавки во земјава.

Предлозите се резултат на долгогодишно и сеопфатно следење на спроведувањето на јавните набавки во земјава, како и на серија консултации со вклучените страни од земјава и со релевантни фактори во областа на јавните набавки од ЕУ.

Предложените измени и дополнувања се во насока на обезбедување на поголема рационалност и ефикасност во трошењето на јавните пари, поголема транспарентност, поттикнување на конкуренцијата, стимулирање на поголемо учество на малите фирми во јавните набавки и усогласување со важечките и со новите директиви на ЕУ.

Во однос на фокусот на најавените измени на ЗЈН кон работата на Советот за јавни набавки, подолу дадените предлози во однос на СЈН треба да се примат само како преодно решение во очекување надлежните органи да изработат детална анализа за оценка на ефектите и целисходноста од воведувањето на СЈН како дополнителен административен и финансиски товар во системот за јавни набавки.

Предлозите, наведени според бројот на членот на ЗЈН за кој се однесуваат, се следните:

- Во член 2 од ЗЈН да се нагласи и принципот „најдобра вредност за потрошените пари“.
- Кога договорниот орган ќе достави до Советот за јавни набавки доказ дека постапил по препораките во случаите кога не му е дадена согласност, тогаш

Советот по автоматизам да му даде согласност за соодветната набавка, без дополнително ангажирање на стручни лица (член 14 од ЗЈН).

- Да се предвиди вредносен праг над кој ќе биде задолжително делење на предметот на договор за јавна набавка на делови (член 15 од ЗЈН).
- Донесениот план на договорниот орган за вкупните потреби за набавки во тековната година (годишен план) утврден во член 26 од ЗЈН задолжително да се објавува на ЕСЈН (во делот на известувања, слично како и евиденцијата на постапките со барање за прибирање на понуди) и на веб страниците на договорните органи во истиот рок кој е предвиден и за донесување на планот.
- Секаде во членот 36-а, став (1) од ЗЈН зборот „производители“ да се замени со „економски оператори“.
- Во членот 36-а, став (1), алинеја (1) сврзникот „и“ од одредбата „три производители на пазарот во РМ и три производители на пазарите во странство“ да се замени со „или“.
- Спроведувањето на задолжителната анализа на пазарот предвидена во член 36-а, став (3) да се регулира подетално со подзаконски акт.
- Негативна референца од член 47 став (5) да не се изрекува ако понудувачот ја повлече својата понуда пред истекот на периодот на нејзината важност и ако понудувачот не го потпише договорот за јавна набавка согласно со условите од тендерската документација и доставената понуда.
- Изречената негативна референца од член 47 став (6) да резултира со исклучување на предметниот понудувач од идните постапки за доделување на договор за јавни набавки само кај договорниот орган што ја изрекол негативната референца.
- Гаранцијата на понудата (во вид на банкарска гаранција или депонирани средства) од член 47 од ЗЈН да се укине и целосно да се замени со „изјава за сериозност на понудата“.
- Гаранцијата за квалитетно извршување на договорот (во вид на банкарска гаранција) од член 48 од ЗЈН да се бара задолжително за сите јавни набавки во вредност поголема од 500.000 евра во денарска противвредност.
- Гаранцијата за квалитетно извршување на договорот (во вид на банкарска гаранција) од член 48 од ЗЈН целосно да се замени со воведување на соодветна „изјава за квалитетно извршување на договорот“ кај сите јавни набавки во вредност до 500.000 евра во денарска противвредност.
- Крајните рокови за поднесување на понудите кај постапката со барање за прибирање на понуди од член 100 став (3) да не смеат да бидат покуси од: седум дена од денот на објавување на огласот во ЕСЈН, кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка е до 5.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ и четиринаесет (14) дена од денот на објавување на огласот во ЕСЈН, кога проценетата вредност на договорот за јавна набавка на стоки и услуги е до 20.000 евра во денарска противвредност, а на работи до 50.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ.

- Во постапката за барање за прибирање на понуди каде што проценетата вредност на договорот за јавна набавка е до 5.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ, да не смее да се користат критериуми за утврдување на способност (економска и финансиска состојба на економскиот оператор и техничка или професионална способност) (член 102 од ЗЈН).
- Да се укинат одредбите од член 118, став (1) и (2), односно да не се ограничува минималниот број на економски оператори со кои може да се склучи рамковна спогодба и да не се бара согласност од Советот за јавни набавки.
- Во постапката за барање за прибирање на понуди каде што проценетата вредност на договорот за јавна набавка е до 5.000 евра во денарска противвредност, без вклучен ДДВ, да не се спроведува електронска аукција (член 121, став (1) од ЗЈН).
- Користењето на електронската аукција како последна фаза од постапките за јавни набавки определени во член 121, став (1) од ЗЈН да стане опционално.
- Економските оператори да не ги доставуваат документите за докажување на исполнување на личната состојба определени со член 147 став (2) од ЗЈН за секоја одделна постапка за јавна набавка, туку договорниот орган самиот да ги повлекува од профилот на економскиот оператор на ЕСЈН, а економскиот оператор да има обврска да ги ажурира тие документи секои шест месеци.
- Да се воведо ограничување на максималниот износ на годишен приход што треба да го имаат остварено понудувачите како дел од условите за докажување на економската и финансиската состојба на максимално двапати од износот на проценетата вредност на набавката, без ДДВ (член 150 од ЗЈН).
- Промена на законската одредба што по правило ја определува најниската цена како критериум за доделување на договор за јавна набавка (член 160, став (1) од ЗЈН) како чекор кон усогласување на критериумите за доделување договор со новите директиви на ЕУ каде приоритетен критериум е економски најповолната понуда.
- Продолжување на роковите за изјавување жалба определени во член 216, став (2) од ЗЈН од сегашните осум, односно три дена кај постапката со барање за прибирање понуди на десет, односно пет дена.
- Рокот за изјавување жалба во однос на тендерската документација определен во член 216, став (2), алинеја 3 од ЗЈН да тече од денот на објавување на огласот и тендерската документација.
- Надоместокот за водење на жалбена постапка пред ДКЖЈН (член 229 од ЗЈН) да се утврди како процент од вредноста на набавката за да се овозможи рамномерност во висината на трошоците и да се надмине сегашната состојба во која жалбената постапка е најскапа за оние тендери кои се најдоминантни (постапките со барање за прибирање на понуди од 500 до 5.000 евра).
- Најмалку една година пред воведување на постепена обврска за задолжително спроведување на електронски јавни набавки, да се спроведат задолжителни, бесплатни обуки за сите регистрирани договорни органи и економски оператори

за нивна навремена подготовка за користење на електронски средства во јавните набавки.

- Да се воведат градијација на одговорноста за непочитување на ЗЈН од дисциплинска, преку прекршочна до кривична, а казнените одредби од сферата на јавните набавки да се регулираат исклучиво со Кривичниот законик.
- Да се воведат механизми за надзор и контрола врз спроведувањето на постапките за јавни набавки уште во текот на нивното спроведување за навремено да се спречува непочитување и прекршување на одредбите од ЗЈН.

Стоиме на располагање за подетално образложение на дадените предлози и причините поради кои се предложени, кои се изоставени од овој допис поради рационализирање на просторот и времето.

Срдечен поздрав,

Центар за граѓански комуникации – Скопје

бул. Кочо Рацин 26-1/2

1000 Скопје, Македонија

тел. (02) 3213-513

емаил: center@ccc.org.mk

веб: www.ccc.org.mk